

Tidlig Indsats Nyhedsbrev

AFDELING FOR BØRNS UDVIKLING,
SOCIALSTYRELSEN

December 2024

Nyt fra Tidlig Indsats konsulenterne

Præsentation af ny Tidlig Indsats Konsulent

Der er foretaget omrokeringer i afdelingen, og Else er nu overgået til rollen som MANU-konsulent. I den forbindelse er Mia Wagner Andersen tiltrådt som ny Tidlig Indsats-konsulent. Mia er 35 år og uddannet socialrådgiver. Hun har været en del af afdelingen siden 2021. Vi glæder os til at fortsætte det vigtige arbejde sammen med Mia på holdet.

Vores aktuelle arbejde - øget fokus på Kommune Kujalleq

Kommune Kujalleq har anmodet Naalakkersuisut om støtte på socialområdet. Dette betyder, at Tidlig Indsats-konsulenterne, i samarbejde med resten af Socialstyrelsen, vil have særligt fokus på kommunen. Vi er lige nu i dialog med Tidlig Indsats fagfolk i kommunen, for at drøfte, hvordan vi kan tilpasse vores indsats, lokalt og efter kommunens behov. Vi ser meget frem til dette samarbejde.

Seminar om fremtidens alkoholpolitik

I efteråret deltog vi i et seminar om fremtidens alkoholpolitik sammen med Departementet for Sundhed, Center for Folkesundhed, WHO, Allorfik, NGO'er og andre fagfolk. Her blev anbefalinger til en ny alkoholpolitik drøftet.

Seminaret præsenterede data om stigende alkoholforbrug og voldsanmeldelser omkring lønningssage, sundhedskonsekvenser samt en tydelig sammenhæng mellem alkohol og selvmord.

Nedenstående model blev blandt andet præsenteret.

0 genstande pr. uge Bedre sundhed, bedre søvn, den eneste sikre mulighed under graviditet	Ingen risiko	
1-2 genstande pr. uge Du vil sandsynligvis undgå alkoholrelaterede konsekvenser for dig selv og andre	Lav risiko	
3-6 genstande pr. uge Din risiko for kræft øges Bemærk; indtagelse af mere end 2 genstande pr. lejlighed er forbundet med en øget risiko for skader på dig selv og andre, herunder uheld og vold	Moderat risiko / Middel risiko	
7 eller flere genstande om ugen Din risiko for hjertesygdomme eller slagtilfælde øges markant, og hver ekstra genstand øger risikoen for disse alkoholrelaterede konsekvenser radikalt	Høj risiko	

WHO delte også erfaringer fra andre lande, hvor tiltag som reduceret synlighed af alkohol, færre reklamer, mindre tilgængelighed og højere priser har haft positiv effekt.

Vi ser frem til en ny alkoholpolitik, der kan styrke det forebyggende arbejde.

Andre seminarer workshops vi har deltaget i/skal deltage i:

Vi har for nyligt deltaget i, og planlægger at deltage i følgende arrangementer:

- Antimobning-seminar
- Fagcheftræf i førskoleområdet
- Qamani – Selvmordsforebyggelse
- Familiecenterseminaret

Tidlig Indsats i Socialstyrelsen deltager i disse arrangementer for at styrke samarbejdet med fagfolk og ledere samt dele viden om tidlig opsporing og støtte til sårbare familier. Ved at bidrage til dialogen om antimobning, førskoleledelse, selvmordsforebyggelse og familieindsatser sikrer vi, at vores arbejde er relevant og skaber værdi på tværs af sektorer.

Bekendtgørelsen om Familiecentre

I januar 2024 trådte en ny bekendtgørelse om familiecentre i kraft. Ifølge bekendtgørelsens §5, stk. 3 skal familiecentre tilbyde tidlig indsats til udsatte gravide og forældre til børn under 2 år. Dette kan give anledning til spørgsmål om, hvem der

har ansvaret for at afholde møder i forbindelse med den tidlige indsats.

Da familiecentre er en visiteret indsats, kan en familie først tilknyttes et familiecenter, når der er truffet en myndighedsafgørelse. Det vil sige, at socialforvaltningen skal have besluttet og bevilget en henvisning til familiecentret.

Man kan forstå processen sådan, at der findes to faser af det tidlige indsatsarbejde:

- Før familien er henvist til et familiecenter: I denne fase har den lokale Tidlig Indsats-gruppe ansvaret for koordinering og tovholderfunktionen i arbejdet med familien.
- Efter familien er henvist til et familiecenter: Når henvisningen er truffet, overtager familiecentret ansvaret for koordinering og tovholderfunktionen i indsatsen.

Selvom de samme fagpersoner fra eksempelvis sundhedsplejen, socialområdet eller dagtilbuddene kan deltage i samarbejdet med familien før og efter henvisningen, ligger forskellen i, hvem der har ansvaret for koordineringen og tovholderfunktionen af Tidlig Indsats arbejdet.

Ovenstående figur skitserer, at selvom de samme fagfolk kan være involveret i Tidlig Indsats arbejdet, afhænger ansvaret for koordineringen af, om familien er visiteret til familiecentret eller ej.

- Hvis familien **ikke er visiteret til familiecentret**, er det det lokale Tidlig Indsats team, der har ansvaret for at udpege en koordinator til indsatsen.
- Hvis familien **er visiteret til familiecentret**, overtager en medarbejder fra familiecentret rollen som koordinator.

I nogle tilfælde kan der dog være en overlapning: Hvis den person, der er udpeget som koordinator af det lokale Tidlig Indsats-team, samtidig er ansat i familiecentret, kan vedkommende fortsætte som koordinator, selv efter at familien er visiteret.

Førskoleloven og Tidlig Indsats

Vejledningen til Førskoleloven er netop blevet færdig og gennemgås nu internt, inden den bliver tilgængelig. Vi giver besked, når den er klar til brug. Formålet med vejledningen er, at gøre det nemmere for institutioner, forældre og pædagogisk personale at forstå og implementere reglerne i Førskoleloven i praksis.

Vi i Tidlig Indsats teamet, i Socialstyrelsen, har særligt haft fokus på at skabe klarhed omkring, hvordan fagpersoner i tidlig indsatsarbejdet skal navigere i de lovgivningsmæssige snitflader, der findes mellem forskellige områder som børne- og familieområdet, sundhedssektoren og sociale ydelser. Det har vi fordi, at det er vigtigt, at fagpersonerne forstår de relevante lovgivninger og deres ansvar

i relation til samarbejde på tværs af instanser, så den nødvendige støtte og hjælp kan iværksættes hurtigt og effektivt.

Vi håber, at denne vejledning vil hjælpe jer med at få endnu mere præcise og effektive metoder til at støtte de sårbare familier, så børnene får en god og stabil start på livet.

Vi er fortsat til rådighed for sparring og hjælp i implementeringen af indsatsen.

Ændringer i online møder i 2025

På grund af den særlige situation i Kommune Kujalleq vil vi ændre strukturen for online møder med Tidlig Indsats-teams fra 2025. Fremover vil der være faste tidsrum til sparring, som teams selv kan booke via mail.

Ved booking bedes I oplyse:

- Ønsket dato og tidspunkt
- Navne på deltagende fagfolk
- Specifikke emner, der ønskes drøftet

Mødetider, der kan bookes for 1. kvartal 2025

- **06.03.25** fra kl. 10:00 til 11:00 eller fra kl. 13:00 til 14:00

(tilmeldingsfrist: 27.02.25)

- **20.03.25** fra kl. 10:00 til 11:00 eller fra kl. 13:00 til 14:00

(tilmeldingsfrist: 13.03.25)

(Hvis der ikke er nogen af de ovenstående tider der passer – kan I kontakte os, så vil vi undersøge muligheden for at tilbyde en tid derudover.)

Vi håber, den nye struktur vil lette planlægningen og gøre det nemmere at imødekomme jeres behov.

Derudover er I altid velkomne til at kontakte os via tidligindsats@nanoq.gl eller telefon +299 251019 (tirsdage og torsdage kl. 14-16).

Tidlig Indsats Håndbog

Vores rolle som konsulenter i Tidlig Indsats er at skabe de bedste rammer for det tværfaglige samarbejde blandt relevante fagpersoner, som blandt andet sagsbehandlere og sundhedspersoner, så der skabes bedre forudsætninger for en effektiv tidlig indsats til gavn for børnene og deres familier.

Tidlig Indsats Håndbogen er en af leverancerne i den dansk-grønlandsk tværgående samarbejde med henblik på at forbedre rammerne for det tværfaglige samarbejde og kan også bruges som en introduktions materiale til Tidlig Indsats til nye medarbejdere eller steder med skiftende personale.

Husk at håndbogen og diverse blanketter kan hentes på:

https://socialstyrelsen.gl/1_boern_og_u_nge/tidlig_indsats/haandbog-om-tidlig-indsats?sc_lang=da

Hvis du har nogle inputs, feedback eller gerne vil skrive et lille indslag, er du velkommen til at skrive til:

tidligindsats@nanoq.gl

Tidlig Indsats på Grønlandsk

Efter mange drøftelser - både i afdelingen men også med fagfolk, tolke og Sprogsekretariatet, er det besluttet, at Tidlig Indsats og Tidlig Indsats-teams officielt hedder "*Siusissukkut Suliniuteqartarneq / Siusissukkut Suliniuteqartartut*" på grønlandsk.

Webinarer om Persondataloven, Tavshedspligt og "Den gode underretning"

Socialstyrelsens jurist afholder webinarer for ansatte i familiecentre. I er også inviteret til at deltage.

Webinarerne afholdes de tre første onsdage i hver måned og omhandler persondataloven, tavshedspligten og "den gode underretning". Datoer samt tilmelding findes på Socialstyrelsens hjemmeside. Direkte link til tilmelding til webinarerne:

<https://socialstyrelsen.gl/planoramafra-med/?andre-kurser-seminarer-og-workshops/1295>

Hvis du oplever problemer med linket, kan webinarerne også findes ved at gå ind på Socialstyrelsens hjemmeside www.socialstyrelsen.gl og derefter trykke på fanen "Kursus" og trykke på "andre kurser, seminarer og workshops".

Ved tilmelding skal du give nogle oplysninger om dig, og hvor du arbejder. Der er krav om at ansatte i familiecentre skal gennemføre og bestå disse webinarer, og hvert webinar afsluttes med en test og man vil kunne få et kursusbevis. Du må gerne tage testen og få et kursusbevis selvom du ikke er ansat i et familiecenter.

Hvis du ikke ønsker at gennemgå testen og få kursusbevis skal du ved tilmelding skrive i kommentarfeltet at du ikke er ansat i familiecenter og ikke ønsker test.

Kort nyt fra MANU: MANU+ Samtalekortene er nu tilgængelige!

Vi er glade for at annoncere, at MANU+ samtalekortene nu kan downloades eller bestilles direkte fra MANU's hjemmeside.

MANU+ samtalekortene er et værdifuldt værktøj til fagfolk, der arbejder med forældre og familier. Kortene indeholder forskellige temaer relateret til forældreforberedelse, forældreskab og barnets første tusinde dage og er designet til at:

- Hjælpe med at skabe dialog og refleksion om vigtige emner
- Tilpasses fleksibelt efter familiernes individuelle behov
- Skabe trygge rammer for samtale og støtte forældreskabet

Download og bestil samtalekortene nemt og gratis på MANU's hjemmeside: www.MANU.gl

Del gerne nyheden med dine kolleger og netværk, så flere kan få glæde af dette værdifulde materiale!

Har du spørgsmål? Tøv ikke med at kontakte os på Manu@nanog.gl.

Seneste nyt fra Tidlig Indsats

Hvorfor er Tidlig Indsats vigtigt?

Tidlig indsats er afgørende for at:

- Sikre, at børn trives og udvikler sig personligt, socialt og fagligt.
- Skabe tryghed og stimulering i barnets første 1.000 dage.
- Støtte forældre i deres forældreskab.

De første leveår er en helt særlig periode i et barns liv, hvor hjernen udvikler sig hurtigst, og hvor grundlaget for barnets fremtidige trivsel og læring skabes. Forskning viser, at forskelle i livschancer ofte grundlægges i disse tidlige år. Børn, der udsættes for mistrivsel eller risikofaktorer som utryghed, stress eller manglende stimulering, har betydeligt øget risiko for senere sociale og sundhedsmæssige udfordringer.

Som studier fra blandt andet Harvard Center on the Developing Child understreger, kan en stærk tidlig indsats bryde negative mønstre og skabe positive udviklingsbaner. Tidlig forebyggelse og sundhedsfremme er derfor ikke kun en investering i børnenes nutid, men også i deres fremtidige livskvalitet og deltagelse i samfundet.

Hvorfor forebyggelse?

Forebyggelse handler om at tage handling, før problemer opstår, og skabe betingelser, der reducerer risici og styrker trivsel. Et fælles forebyggende mindset blandt fagfolk og forældre kan skabe en bred positiv effekt, fordi det adresserer udfordringer tidligt og effektivt.

Forebyggelse spiller også en vigtig rolle i at reducere forekomsten af alvorlige problemer som omsorgssvigt, misbrug og psykiske lidelser. Ifølge WHO og nationale forskningsrapporter kan

forebyggende arbejde have livslange fordele, herunder bedre mental sundhed, øget levealder og styrkede sociale kompetencer hos børn.

Forebyggelsen bygger ofte på teorier om risiko- og beskyttelsesfaktorer:

- **Risikofaktorer** omfatter forhold som fattigdom, ustabile familierelationer, vold, misbrug eller manglende støtte fra netværk. Disse øger sandsynligheden for, at børn og familier oplever problemer.
- **Beskyttelsesfaktorer** er derimod ressourcer, der styrker børn og deres familier. Et stabilt og kærligt hjem, positive relationer til omsorgspersoner og adgang til relevante sundheds- og uddannelses tilbud kan beskytte børn mod de negative effekter af risikofaktorer.

Ved at reducere risikofaktorer og styrke beskyttelsesfaktorer skaber vi optimale rammer for børns trivsel og udvikling.

Sundhedsfremme i Tidlig Indsats.

Ud over at forebygge problemer arbejder vi også aktivt med sundhedsfremme – det vil sige at fremme børns og familiers trivsel og livskvalitet. Det indebærer at styrke forældres kompetencer, sikre adgang til støttende fællesskaber og skabe opmærksomhed om vigtigheden af de første leveår.

WHO fremhæver, at sundhedsfremme ikke kun handler om at undgå sygdomme, men også om at skabe de bedst mulige betingelser for fysisk, mental og social trivsel. Dette perspektiv understøtter vores arbejde i Tidlig Indsats, hvor vi fokuserer på at skabe en stærk og bæredygtig ramme for børns første leveår.

Kilder:

Hvad er tidlig indsats? Og hvorfor er det så vigtigt?, Kamille Marie Pöckel, 2024.

Børn og unges sundhed og trivsel, Sundhedsstyrelsen, 2019.

The Science of Early Childhood Development, Harvard University, 2007.

Nurturing Care Framework for Early Childhood Development, WHO, 2018.

Husk, hvis I gerne vil give feedback eller har forslag til emner om udfordringer eller en historie, I gerne vil have drøftet, er I velkomne til at kontakte os på tidligindsats@nanoq.gl. Husk også, at vi er åbne for telefonisk rådgivning tirsdage og torsdage kl. 14-16 på telefon +299 251019.

Du kan finde meget mere om www.socialstyrelsen.gl.